

УДК: 338

БРАТЮК В. П.,
к.е.н., доцент кафедри фінансів,
Мукачівський державний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Ефективність розвитку страхової компанії значною мірою визначається забезпеченням її діяльності достатнім обсягом фінансових ресурсів, досягненням оптимальної структури капіталу та активів. Забезпечення функціонування страхової компанії необхідними фінансовими ресурсами здійснюється у процесі її фінансової діяльності. Серед найбільш вагомих фінансових ресурсів, якими володіє страхова компанія є її власний капітал, ефективне управління яким є запорукою її фінансової стійкості, надійності. В той же час з огляду на специфіку страхової діяльності важливим джерелом фінансових ресурсів страхових компаній є страхові резерви, які формуються із отриманих страхових премій (платежів). Ефективне поєднання власного капіталу та страхових резервів для фінансування діяльності страхової компанії є запорукою її стабільного розвитку.

Вагомий внесок у вирішення окремих аспектів фінансовою діяльністю страхової компанії та її ефективного розвитку мають роботи вітчизняних і зарубіжних вчених, зокрема О. О. Гаманкової [1], Н. Г. Нагайчука [2, 3], О. О. Орхіменко [4], О. В. Хавтура [5] та ін.

Фінанси страхових організацій – це економічні відносини у грошовій формі, які виникають в процесі формування, розподілу і використання фінансових ресурсів страховика для забезпечення його статутної діяльності, власного розвитку та інтересів засновників, що, в свою чергу, регулюються державою. Під фінансовими ресурсами розуміють грошові кошти, що є в розпорядженні підприємства. Якщо посилатися на баланс підприємства, то можна говорити, що фінансові ресурси – це пасиви, втілені у фінансових активах, тобто не що інше, як капітал у грошовій формі.

Капітал забезпечує функціонування страховика і поділяється за джерелами формування на власний і залучений. Специфіка страхової діяльності визначає склад і структуру капіталу СК, який, в основному, виступає у грошовій формі.

Джерелами формування капіталу страхових організацій є:

1. Власний капітал: зареєстрований (пайовий) капітал; капітал у дооцінках; додатковий капітал; резервний капітал; нерозподілений прибуток (непокритий збиток); неоплачений капітал; вилучений капітал.
2. Залучений капітал: страхові резерви; цільове фінансування.
3. Позиковий капітал: довгострокові і короткострокові кредити банку; кредиторська

заборгованість; доходи майбутніх періодів.

Під організацією фінансів страховика слід розуміти організацію управління грошовими перерозподільними відносинами між страховою компанією та її контрагентами; організацію та управління рухом грошових коштів страховика та його капіталу в чинному правовому середовищі з метою забезпечення фінансової стійкості страховика і максимізації його прибутку або збільшення вартості компанії [1].

Фінанси будь-якого суб'єкта господарювання базуються на певних організаційних принципах, притаманних конкретній організаційно-правовій формі функціонування, галузі економіки та виду діяльності [2]. Принципи організації фінансів страхових компаній представлені на рис. 1.

Рис. 1. Принципи організації фінансів страхової компанії

Матеріальним втіленням фінансових відносин на рівні суб'єктів господарювання є фінансові ресурси. Фінансові ресурси страхової організації – це грошові доходи і надходження страхової компанії, що знаходяться в розпорядженні останньої для здійснення операцій прямого страхування і перестрахування з моменту укладання відповідного договору до здійснення зобов'язань у вигляді виплат страхових сум і відшкодувань, а також для здійснення інших витрат, які забезпечують процес страхування, економічного стимулювання співробітників, витрат, спрямованих на удосконалення, підвищення якості наданих страхових послуг [6].

Отже, можна визначити, що в Україні визначення «фінансової діяльності» є досить суворим та стосується, в основному, зміни пасивів підприємства. Ряд науковців підходить до визначення даної категорії у широкому розумінні і розуміє фінансову діяльність як процес фінансового забезпечення функціонування підприємства, тобто має певну спрямованість на його активи, а тому охоплює і операційну і інвестиційну діяльність підприємства одночасно .

У широкому значенні під фінансовою діяльністю розуміють усі заходи, пов'язані з мобілізацією капіталу, його використанням, примноженням (збільшенням вартості) та поверненням.

Список використаних джерел

1. Гаманкова О. О. Фінанси страхових організацій: Навч. посіб. – КНЕУ, 2007. – 328 с.
2. Нагайчук Н. Г. Теоретичні підходи до визначення змісту поняття «фінанси страхових організацій» / Н. Г. Нагайчук // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – №11. – С. 32-35.
3. Нагайчук Н. Г. Управління капіталом страхової компанії / Н. Г. Нагайчук // Фінанси України. – 2008. – № 11. – С.106-116.
4. Охріменко О. О. Страховий захист: маркетинг, менеджмент, економіка безпеки (туристське підприємництво): Навчальний посібник / О. О. Охріменко. – К.: Міжнародна агенція «BeeZone», 2005. – 416 с.
5. Хавтур О. В. Оптимізація структури капіталу страхових компаній / О. В. Хавтур // Економічні проблеми розвитку будівництва в Україні. – Тернопіль: Екон. думка, 2001. – С. 59-63.
6. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник / О. О. Шеремет. – К., 2005. – 196 с.

УДК 336.71.078.3

ВЕРГЕЛЮК Ю. Ю.,
к.е.н., доцент кафедри фінансових ринків,
ГАЦАНЮК В. В.,
студент,
Університет державної фіскальної служби України

ПРОБЛЕМИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ

Важливим фактором сталого економічного розвитку країни є ефективна діяльність банківської системи. На даний час банки залишаються чи не найуразливішим для криз компонентом фінансової системи, незважаючи на розвиток фінансових інновацій, покликаних зменшувати фінансові ризики та наявність небанківських джерел фінансування, банківський сектор, валютний та фондовий ринок є тісно взаємопов'язаними завдяки фінансовим інноваціям, які зумовлюють виникнення комплексних фінансових продуктів. Тому кризові явища в банківському секторі одразу ж позначаються й на інших сегментах

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>